

علت و عوامل مستعد کننده

آلوده شدن به ویروس پاپیلوما Human Papilloma یکی از بزرگترین ریسک فاکتورهای سرطان سرویکس می باشد. HPV

یک عفونت خیلی شایع است

زنانی که بطور مرتب پاپ اسمیر انجام نمی دهند ریسک سرطان سرویکس را افزایش می دهند.

در زنان سیگاری مبتلا به HPV ریسک ابتلا بالاتر است.

در زنانی که بوسیله ویروس HIV سیستم ایمنی ضعیفی دارند ابتلا به HPV می تواند شانس ابتلا را بیشتر کند.

دیگر ریسک فاکتورهای سرطان سرویکس

سابقه رفتارهای پر خطر (ارتباط جنسی) زنان است. زنانی که ارتباط جنسی با افراد متعدد دارند یا ارتباط با یک مردی که او ارتباط جنسی متعدد دارد می تواند ریسک فاکتور سرطان سرویکس را افزایش دهد

استفاده از قرص های جلوگیری برای مدت ۵ سال کمی افزایش ریسک خطر سرطان را بالا می برد

در زنانی که عفونت HPV دارند. در زنانی که آلوده به عفونت HPV هستند و تعداد فرزند در آنها از ۵ بچه بیشتر است ریسک سرطان اندکی افزایش می یابد.

اگر یک خانم حامله بشود جنین تا زمان زایمان در رحم باقی می ماند و رحم توانایی انبساط و بزرگ شدن را دارد. در طول حاملگی سرویکس سفت و بسته باقی می ماند که سبب نگه داشتن بچه در رحم می شود. در صورتی که سرویکس باز شود سبب خروج بچه از میان واژن می شود.

سرطان دهانه رحم (کanser سرویکس)

بدن از سلولهای خیلی ریزی ساخته شده است که در طی یک فرآیند نرمال در بدن رشد می کنند و می میرند.

گاهی اوقات رشد و تقسیم سلولها از کنترل خارج شده که نتیجه این رشد غیر طبیعی سلولها (تومور) است.

اگر تومور به بافت های اطراف و قسمت های دیگر بدن تهاجم پیدا نکند خوش خیم و غیر سرطانی است، تومور تهدید کننده زندگی نمی باشد

اگر تومور به بافت های اطراف و یا قسمتی از بدن تهاجم پیدا کند بدخیم یا کانسر است. سلول های سرطانی ممکن است به وسیله رگ های خونی و لنف به قسمت های مختلف بدن گسترش پیدامی کنند.

لنف مایعی است که از میان رگ های مخصوص لنف و سلول هایی که به شکل لوبیا در کنار هم قرار گرفته اند ساخته شده است، عبور می کنند.

زمانی که سرطان از یک بافت به قسمت های دیگر بدن انتشار پیدامی کند زمانی است که سرطان متاستاز پیدا کرده است. به عنوان مثال: یک تومور دهانه رحم می تواند به دیواره لگن و یا بافت های اطراف متاستاز بدهد.

نام کانسر وابسته به جایی است که کانسر از آن شروع می شود کانسری که از سرویکس یا دهانه رحم شروع می شود همواره به نام کانسر سرویکس نامیده می شود حتی اگر به قسمت

سرطان دهانه رحم بسیار شایع می باشد. تقریباً ۵۰۰ نفر در هر سال جهان هر ساله تشخیص داده می شوند در اکثر موارد سرطان دهانه رحم را توسط پاپ اسمیر های منظم می توان پیشگیری کرد و سلول های غیر طبیعی را که ممکن است به حالت سرطانی رشد کنند تشخیص داد.

سرویکس (دهانه رحم)

سرویکس قسمتی از دستگاه تناسلی زنان است. دستگاه تناسلی از ارگان های پیچیده ای تشکیل شده که در تولید مثل نقش دارد. این دستگاه در حفره لگن بین مثانه و رکتوم قرار دارد.

سرویکس پایین ترین قسمت دهانه رحم می باشد و محل اتصال رحم به واژن است در طول پرئود خون قاعدگی از رحم و سرویکس به واژن راه پیدا می کند.

سلول های موکوسی که در سرویکس شناخته می شوند مایعی غلیظ و لزجی است که در طی مقاربت به حرکت اسپرم ها در واژن کمک می کند که اسپرم ها از سرویکس به داخل رحم حرکت کنند.

وقتی تخمک از تخمدانها رها می شود به سمت رحم حرکت می کند و از میان لوله فالوپ عبور می کند و بوسیله اسپرم بارور می شود. یک تخمک بارور در طول رشد باید به دیواره رحم متصل شود.

یا من اسمہ دوائے و ذکرہ شفاء

راهنمای بیمار

آشنایی با سرطان دهانه رحم "سرویکس"

کد محتوا: ۴۹۵

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

علائم

- ۱- خونریزی های غیر طبیعی بدون علت از سرویکس
- ۲- خونریزی هایی بین دو پرپود منظم اتفاق بیفتد
- ۳- خونریزی بعد از نزدیکی؛ دوش واژینال یا معاینات واژینال
- ۴- خونریزی وابسته به قاعدگی که طولانی تر یا زیادتر از نرمال باشد
- ۵- خونریزی بعد از یائسگی
- ۶- افزایش ترشحات واژن
- ۷- درد لگن
- ۸- درد در طی مقاربت

تشخیصی

۱. پاپ اسمیر

سلول های سرویکس در طی این تست از دهانه رحم گرفته می شود و در زیر میکروسکوپ بررسی می شوند. اغلب اوقات این سلولهای غیر طبیعی سرطانی نیستند. اگر نتایج پاپ اسمیر و HPV غیر طبیعی باشد پزشک درخواست یک تست دیگر می دهد.

۲. کولپوسکوپی

ابزاری است که سرویکس و واژن را بزرگ و آشکار کرده و امکان دید و معاینه بافت را به آسانی فراهم می کند

۳. بیوپسی

قسمتی از سلول یا بافت را برای بررسی سلول های سرطانی برمی دارند و در زیر میکروسکوپ بررسی می کنند.

مرحله بندی سرطان سرویکس

این اقدام به ما کمک می کند بدانیم که سرطان به کدام قسمت بدن تهاجم داشته، انتشار و وسعت شیوع تومور چقدر است. مرحله بندی با اعداد ۱-۴ مشخص می شود و کمترین شماره آسانترین مرحله است.

اگر کانسر نزدیک گره های لنفاوی باشد می تواند سریع تر به قسمت های دیگر بدن گسترش پیدا کند. تومور سرویکس به ریه کبد، استخوان هم متاستاز می دهد.

به کمک روش های تشخیصی سی تی اسکن و ام آر آی می توان وسعت انتشار کانسر را در بافت های متعدد بدن شناسایی کرد.

درمان و مراقبت های حمایت کننده

نوع درمان بستگی به سایز و موقعیت تومور، مرحله بیماری و میزان توان جسمی بیمار دارد. درمان سرطان سرویکس می تواند جراحی، رادیو تراپی، شیمی درمانی و یا ترکیبی از این درمان ها باشد. هم کانسر سرویکس و هم درمان در بیمار مشکلاتی برای سلامتی بیمار بوجود می آورد که باید درمان های حمایتی قبل از دارو و درمان انجام شود.

مراقبت های حمایتی

این مراقبت ها شامل کنترل درد و جهت تسکین عوارض جانبی درمان و کمک به بیمار برای کنار آمدن با احساساتش می باشد.

پیشگیری

واکسن: دوتنوع واکسن می تواند از انواع HPV محافظت کند. این دو نوع واکسن عبارتند از گاردوسیل و سرواریکس می باشند. این واکسن ها برای خانم های بین ۹ تا ۲۶ سال اثر دارد. برای تمام دختران ۱۱ تا ۱۲ سال دریافت ۳ دوز از واکسن HPV توصیه می شود و همه زنان و دختران ۱۳ تا ۲۶ سال باید هر سه دوز واکسن را دریافت کنند مخصوصا قبل از شروع رابطه جنسی.

تهیه کننده: خانم رضایانه "کارشناس مامایی"

منبع: ویلیامز ۲۰۱۶-۲۰۱۸

مشاور علمی: دکترهتاهو تهرانی "متخصص زنان و مامایی"

طراحی و تدوین: محمود نصر اصفهانی "سوپروایزر آموزش سلامت"

زمستان ۱۳۹۳

بروزرسانی دفتر آموزش سلامت الزهرا(س) بهمن ۱۳۹۹